Nová produkční stáj

V druhé polovině listopadu, kdy už teploty klesaly pod nulu i během dne, se více než šedesátka chovatelů skotu zúčastnila otevření nové produkční stáje pro dojnice na středisku ve Slavičkách, které patří Zemědělskému družstvu Kožichovice na Třebíčsku. Během dne otevřených dveří si mohli prohlédnout i celou farmu s moderními stájemi včetně nové paralelní dojírny. Po skončení prohlídky se pak v sídle družstva v Kožichovicích uskutečnila chovatelská beseda.

Vladislav Fuka

„Dnešní den je mrazivý nejen s ohledem na venkovní teplotu, ale i ke zveřejněným výsledkům šestého kola dotačního Programu rozvoje venkova," neodpustil si poznámku hned na úvod svého vystoupení Ing. Michal Karmazín ze společnosti AGRICO Třeboň, která byla jedním z pořadatelů. „Ze zveřejněných výsledků vyplývá, že ze 71 projektů v chovu prasat jich bylo uspokojeno jen 14, u skotu ze 709 projektů pouze 306 a u drůbeže ze 102 projektů jen 29. O to více mě hřeje pohled na novou produkční stáj pro tři sta dojnic."

Bc. Jakub Fukal

Spolehlivý partner

Ryze česká firma AGRICO Třeboň si letos připomíná 35 let od svého založení, což svědčí o jejím zodpovědném přístupu k chovatelům hospodářských zvířat. Ti se již přesvědčili, že jde o spolehlivého partnera, který svému řemeslu rozumí. „Většina zemědělců nás spojuje s chovem prasat, umíme ale dodat moderní technologie i chovatelům skotu, drůbeže, ale také rybochovným hospodářstvím," řekl Michal Karmazín. „Máme relativně široký záběr včetně kejdových systémů a technologií pro skladování a zpracování obilnin. Chovatelům skotu můžeme dodat i moderní automatické systémy. Zájem o tato inteligentní zařízení je v posledních letech čím dál větší, ať už s ohledem na welfare či úbytek pracovníků v živočišné výrobě. I proto je snahou chovatelů omezit lidskou práci, popřípadě ji automatickými systémy zcela nahradit. A tím snižovat mzdové a optimalizovat provozní náklady."

Dne otevřených dveří se zúčastnila více než šedesátka chovatelů
Foto Vladislav Fuka

„Důkazem toho, že v chovu skotu nejsme žádnými nováčky, je i spolupráce s místním podnikem," dodal v závěru svého vystoupení Michal Karmazín. „Díky prozíravosti bývalého vedení družstva jsme navázali spolupráci již v prvních etapách budování této moderní farmy. Před osmi lety jsme zde dokončili novou vzdušnou stáj pro 300 kusů mladého skotu, pak jsme se podíleli na rekonstrukci teletníku pro 200 telat v zastýlaných individuálních boxech pod střechou a teď na této produkční hale. Věřím tomu, že tím naše spolupráce nekončí."

V současné době dosahují v družstvu průměrné užitkovosti u dojnic českého strakatého skotu 10 041 kilogramů mléka
Foto Vladislav Fuka

Klíčovou komoditou je mléko

Zemědělské družstvo Kožichovice hospodaří asi na 2100 ha zemědělské půdy v nadmořské výšce 465 m nad mořem. Pěstuje tradiční plodiny, jako je pšenice, řepka, ječmen či kukuřice a další krmné plodiny pro zajištění krmivové základny. Rovněž provozuje bioplynovou stanici o výkonu 637 kW a závodní kuchyni. Klíčovým odvětvím, a to i z hlediska tržeb, je pro družstvo chov skotu a produkce mléka. V současnosti chová 600 dojnic českého strakatého plemene, společně s dalšími kategoriemi pak přibližně 1350 zvířat.

„Vzhledem k tradici, zkušenostem i dlouhodobě dosahovaným výsledkům vidíme v chovu skotu perspektivu," řekl během svého vystoupení předseda družstva a hlavní zootechnik Bc. Jakub Fukal. „Dnes se tu scházíme při slavnostním otevření nové stáje pro dojnice. Je to okamžik, který pro nás znamená výrazný krok vpřed, i když dosavadní cesta byla dlouhá a plná změn. Do roku 1989 jsme v deseti stájích chovali 950 dojnic. V polovině devadesátých let došlo k útlumu, tři stáje byly uzavřeny a zároveň se částečně redukoval počet zvířat. Společně s tím byla zahájena rekonstrukce stáje v Kožichovicích, a to z vazného na volné ustájení. V roce 2005 padlo důležité rozhodnutí modernizovat středisko ve Slavičkách s volným ustájením dojnic. Po dokončení v roce 2007 byly do moderní stáje přesunuty krávy z posledních vazných stájí v Číměře, Střížova a Slaviček. A od roku 2007 jsme ve dvou střediscích, tedy v Kožichovicích a ve Slavičkách, chovali v každém zhruba 300 dojnic společně s dvojím odchovem telat a přesuny mezi středisky v rámci různých kategorií jalovic a býků. Což s ohledem na potřebu velkého množství pracovníků a stoupajícím náklady nebylo do budoucna udržitelné."

inzerce

Nová produkční stáj pro dojnice ve Slavičkách *Foto Vladislav Fuka*

Ze dvou středisek jedno

„Dnes se posouváme zase o kus dál," pokračoval předseda. „Spojujeme uvedená dvě střediska s chovem dojnic do jednoho moderního provozu, který zaručuje efektivnější výrobu, lepší pohodu zvířat a také pracovní podmínky. Na středisku Slavičky by mělo najít domov zhruba 600 dojnic s následným odchovem telat a jalovic asi do jednoho roku. Kožichovické středisko bude mít v popisu práce odchov plemenných jalovic do vysoké březosti a odchov zástavových býků určených k prodeji. Jsem rád, že se nám podařilo vybudovat tuto stáj i dojírnu za podpory dotací z Programu rozvoje venkova, protože náklady spojené s výstavbou všech objektů přesahují v součtu 80 milionů korun. Věřím, že díky novým lepším podmínkám pro zvířata budeme schopni náš chov skotu dále rozvíjet a posouvat se dál. Naději na lepší výsledky mi dává fakt, že už v současných podmínkách se dostáváme na skvělé výsledky v kontrole užitkovosti. V roce 2024/2025 jsme dosáhli u dojnic průměrné užitkovosti 10 041 kilogramů mléka."

V závěru svého vystoupení poděkoval Jakub Fukal všem partnerům, kteří se na vybudování nové stáje podíleli, tedy společnostem AGRICO, projekční kanceláři Jan Machovec, firmám V-STAV, PKD Dačice, HAZE a MIKROSTECH. „Chtěl bych poděkovat také všem našim pracovníkům, bez nichž by byly veškeré investice zmařené," zdůraznil předseda. „A to nejen v živočišné výrobě, ale všem zaměstnancům družstva. Rád bych poděkoval také garnituře, která poslední čtvrtstoletí družstvo a živočišnou výrobu vedla. Emeritnímu předsedovi Ing. Jaromíru Krátkému a bývalým zootechnikům Janu Pařilovi a Miloslavu Topilovi, kteří výrazně přispěli k chovu skotu v našem družstvu. Díky nim a strategickým krokům je Zemědělské družstvo Kožichovice v takové kondici, že můžeme investovat do nezbytné modernizace."

Ing. Michal Karmazín a Ing. Dušan Svědík (zprava) poděkovali za dosavadní spolupráci předsedovi družstva a hlavnímu zootechnikovi Bc. Jakubu Fukalovi *Foto Vladislav Fuka*

Automatické systémy pro skot

Během chovatelské besedy se mohli přítomní seznámit s automatickými systémy, které má společnost AGRICO připravené pro chovatele skotu. Všechna tato zařízení, ať už automatická nebo robotická, lze instalovat nejen do nových, ale také do rekonstruovaných stájí.

Z „dílny" rakouské firmy Schauer pochází plně automatický systém stlaní Strohmatic. Je určen k rozdružení balíků slámy, jejímu drcení na délku 2 až 4 cm, odloučení prachových částic a k distribuci až do vzdálenosti 200 metrů. K jeho největším výhodám patří úspora lidské práce, provozních nákladů, času, slámy a s ohledem na bezprašnost i lepší životní prostředí zvířat a jejich zdraví. K moderním robotickým zařízením patří i automatický přihrnovač krmiva Schauer Faro, který přihrnuje krmivo na krmném stole v naprogramovaných intervalech pomocí ultrazvukového snímače. Tento způsob krmení zaručuje individuální přístup zvířat ke krmivu bez jakéhokoliv stresu.

K odklizení výkalů ve stájích pro skot, ať už stlaných či bezstelivových, je vhodný francouzský Mirobot 4WD. Pracuje zcela automaticky bez nutnosti přehánět zvířata a otvírat zábrany. Programuje se a kontroluje pomocí ovládacího panelu nebo prostřednictvím vzdáleného přístupu, například z mobilního telefonu či laptopu. Vzhledem k tomu, že jezdí velice pomalu, krávy si na něj rychle zvyknou a uhnou mu do lože nebo ho pohodlně překročí. Je tak velice bezpečný. Pracuje samostatně, bez obsluhy, je tichý a neprodukuje žádné emise. Mezi moderní sofistikované technologie patří i obdobné zařízení od rakouské firmy Schauer – robot Enro pro úklid roštových podlah s inteligentní senzorikou, který spolehlivě čistí perforované podlahy a přilehlé pevné povrchy. ■

Všechny dojnice na jednom místě

(fuk) – S novou stájí ve Slavičkách seznámil přítomné Ing. Dušan Svědík ze společnosti AGRICO Třeboň, která dodala technologii a byla zároveň generálním dodavatelem. Hlavním záměrem vzniku této stáje bylo soustředit všechny dojnice v družstvu do jednoho moderního střediska ve Slavičkách. Stáj postavená na okraji areálu je novou přeháněcí chodbou propojena s původní produkční stájí a novou dojírnou. Zároveň proběhly stavební a technologické úpravy některých stávajících objektů.

Na výstavbě se dále podílely projekční kancelář Jan Machovec, stavební firma V-STAV, konstrukci dodala společnost PKD Dačice, plachty a vrata instalovala firma HAZE a moderní paralelní dojírnu DeLaval 2 x 15 stání s velkým podílem automatizace dodala společnost MIKROSTECH.

Volné stelivové ustájení

„Jde o šestiřadou průjezdnou stáj se dvěma hnojnými chodbami, dvěma krmišti a průjezdnou krmnou chodbou situovanou v podélné ose stáje," řekl přítomným Dušan Svědík. „Krávy budou ustájeny volně v šesti skupinách v závislosti na fázi reprodukčního cyklu a užitkovosti: každá ze čtyř produkčních skupin pojme zhruba 60 dojnic, dvě skupiny jsou pak určené zhruba pro padesát krav stojících na sucho a vysokobřezí jalovice. Celková kapacita stáje je 328 ustájovacích míst, ustájeno bude maximálně 319 krav. Systém branek umožňuje snadné přehánění zvířat mezi skupinami a do dojírny."

Pohled do nové produkční stáje s celkovou ustájovací kapacitou 328 krav, ustájeno bude maximálně 319 dojnic a vysokobřezích jalovic *Foto Vladislav Fuka*

Lehací boxy s hluboko stlanými „postýlkami" *Foto Vladislav Fuka*

Objekt je řešen jako stáj s volným stelivovým ustájením dojnic v lehacích boxech, s mobilní linkou krmení, podestýlání a odklizu chlévské mrvy. Chlévská mrva se bude vyhrnovat na zastřešenou vyhrnovací plochu za stájí, kde se naloží a převeze na stávající střediskové hnojiště. Napájení je zabezpečeno vyhřívanými napájecími žlaby. Stáj je navržena v souladu s vyhláškou č. 208/2004 Sb. (ve znění pozdějších předpisů). Ve stáji je přirozené větrání s odvodem vzduchu hřebenovou větrací štěrbinou bez regulace.

Podle nejnovějších poznatků

Jednopodlažní halový objekt obdélníkového půdorysu (98,58 x 32,74 m) má sedlovou střechu (sklon 22°). Jeho nosnou konstrukci tvoří ocelová hala s příčným rozponem 32,2 m a podélnými moduly o rozměru 4,8 m (18 modulů) a 6 m (dva moduly). Obvodový plášť podélných stěn tvoří železobetonové panely široké 120 mm do výšky 0,8 metru. Dále až k okapu se využívá ventilační systém tvořený rolovacími plachtovými stěnami BVS typ D. Lze je svinovat se shora dolů nebo opačně podle slunce na obloze. Štíty jsou do výšky 1,5 metru zhotoveny z monolitického betonu o tloušťce 180 mm vyztuženého sítí. Zbývající část štítů je opláštěná trapézovým zinkovaným, lakovaným plechem.

Ing. Dušan Svědík

Na bocích stáje jsou svinovací plachtové stěny typ D *Foto Vladislav Fuka*

Střešní plášť je zhotoven z polykarbonátové střešní krytiny ARCOPLUS ONDA na ocelových pozinkovaných vaznicích profilu „Z" doplněné ocelovým trapézovým plechem (dva pásy široké 2,89 metru). Ve hřebeni střechy je osazena větrací štěrbina široká 1200 mm bez regulace. Podlaha je zhotovena z betonové mazaniny. V objektu jsou instalovány rozvody vody a elektřiny (světelné i technologické) a provozní soubory napájení a ustájení.

„Uvedená technologie nového provozu je řešena na základě nejnovějších poznatků z oblasti chovu dojnic, etologie a využití moderních technických prvků krmení, ustájení, podestýlání a odklizu chlévské mrvy," zdůraznil na závěr Dušan Svědík. ■